

نحوه ارزیابی روایی محتوایی – محاسبه CVI و CVR

برای ارزیابی روایی محتوایی از نظر متخصصان در مورد میزان هماهنگی محتوای ابزار اندازه گیری و هدف پژوهش، استفاده می شود. برای این منظور دو روش کیفی و کمی در نظر گرفته میشود. در بررسی کیفی محتوا پژوهشگر از متخصصان درخواست می کند تا بازخورد لازم را در ارتباط با ابزار ارائه دهند که براساس آن موارد اصلاح خواهند شد.

برای بررسی روایی محتوایی به شکل کمی، از دو ضریب نسبی روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI)، استفاده می شود. CVI بصورت تجمیع امتیازات موافق برای هر آیتم که امتیاز "مرتبط اما نیاز به بازبینی" و "کاملاً مرتبط" را کسب کرده اند تقسیم بر تعداد کل متخصصان محاسبه خواهد شد. برای تعیین CVR از متخصصان درخواست می شود تا هر آیتم را براساس طیف سه قسمتی «ضروری است»، «مفید است ولی ضرورتی ندارد» و «ضرورتی ندارد» بررسی نماید. سپس پاسخ ها مطابق فرمول زیر محاسبه می گردد.

$$CVR = \frac{n_E - \frac{N}{2}}{\frac{N}{2}}$$

در این رابطه n_E تعداد متخصصانی است که به گزینه ی "ضروری" پاسخ داده اند و N تعداد کل متخصصان است. اگر مقدار محاسبه شده از مقدار جدول بزرگتر باشد اعتبار محتوای آن آیتم پذیرفته می شود.

جدول تصمیم گیری درمورد CVR

تعداد افراد پانل متخصصان	حداقل مقدار روایی
۵	۰/۹۹
۶	۰/۹۹
۷	۰/۹۹
۸	۰/۸۵
۹	۰/۷۸
۱۰	۰/۶۲
۱۵	۰/۴۹
۲۰	۰/۴۲
۲۵	۰/۳۷
۳۰	۰/۳۳
۴۰	۰/۲۹

مثال:

فرض کنید پرسشنامه ای به ۲۰ نفر از اساتید (پائل متخصصان) داده می شود تا در مورد آن نظر دهند. برای آیتمی خاص پاسخ ها بصورت زیر بوده است:

آیتم ۱: ضروری (۱۶ نفر) مفید ولی ضروری (۲ نفر) غیر ضروری (۲ نفر)

پاسخ:

$$CVR = \frac{16 - (20 \div 2)}{(20 \div 2)} = 0.6 > 0.42$$

✓ با توجه به این که مقدار CVR مقیاس بزرگتر از ۰/۴۲ (مقدار روایی ذکر شده در جدول فوق) شده است. اعتبار محتوایی این آیتم تایید می گردد.

بدین ترتیب برای تک تک آیتم ها و سئوالات پرسشنامه این مقدار محاسبه می گردد.

مقدار صورتی که شاخص CVI برای آیتم قبلی بصورت زیر باشد:

غیر مرتبط (۲ نفر) نیاز به بازبینی جدی (۲ نفر) مرتبط اما نیاز به بازبینی (۸ نفر) کاملاً مرتبط (۸ نفر)

پاسخ:

$$CVI = \frac{8+8}{20} = 0.8$$

با همین روش برای تمامی آیتم ها CVI محاسبه می گردد و میانگین آنها بصورت CVI تعریف میشود. (در صورتی که نمره CVI از ۰/۷۹ بالاتر باشد روایی محتوای مقیاس مورد تایید می باشد).

منبع:

حاجی زاده، ابراهیم. اصغری، محمد. روش های و تحلیل های آماری با نگاه به روش تحقیق در علوم زیستی و بهداشتی. جهاد دانشگاهی. چاپ اول ۱۳۹۰.